

EL POBLE CATALÀ

Any III
Núm. 306

PREUS DE SUSCRIPCIÓ sense participació a la nostra BIBLIOTHECA
CATALUNYA I NACIONS IBÈRIQUES... 4 pessetes trimestre
PAÏSOS DE UNIO POSTAL... 9 pessetes trimestre

Barcelona, dissabte, 15 de desembre de 1906
REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: PLASSA SANTA AGNA, 17, PRAL.-TELEFON 723

PREUS DE SUSCRIPCIÓ y a un volum trimestral de la nostra BIBLIOTHECA
BARCELONA... 150 pessetes cada mes
CATALUNYA I NACIONS IBÈRIQUES... 500 pessetes trimestre

5 Cts.

MALALTIES INFECCIOSES

Laseva curació és ràpida i decisiva usant el SAMBAR MITJA. Extracte d'una planta exòtica, obra energèticament per combatre totes infeccions com se presenten, rebuixant i fent desaparèixer la febre per alta que sigui, sense deprimir les forces del malalt, ni debilitar-li el cor.

Els metges més eminents han ensajat ab exit sorprenent, tan prelesos remei i recomanen son us en la Verola, Tífus, Pulmonia, Febres palúdiques i intermitents, de Malta, Puerperals, Trancaco, Escarlatina i altres infeccions.

El SAMBAR MITJA absolutament inofensiu a totes dosis, en els nens i adults, serveix també com segur preservatiu contra aqueixes malalties, ja que lo mateix pot pendres en perfecte estat de salut, que en els casos en que hagi sigut infecciosos la quinina i altres antifebrils.

Demanda en les principals farmacies i en la de l'autor, Rambla de Catalunya, núm. 12.—Venda al engròs: Dr. Andreu, Joan Viladot i J. Uriach y C.

GARGANTA, NAS, OIDO, DR. SUÑÉ MEDAN, dels Hospitals de Borin
Diputació, 305, pral., (vora Lauria).—Consulta de deu a doze i de quatre a sis. Festius, de nou a deu.

COSMOS FOTOGRÀFICO

La fotografia en colors

Informes particulars rebuts de la casa LUMIERE, de Lyon ens permeten participar a nostres amics i favoreixedors que a primers de l'any pròxim posarem a la venda les tres còpies amb esperades plaques AUTO-CROMO per la obtenció directa dels colors naturals.

Representació exclusiva per Espanya de les plaques CADETT

Fernández y Carbonell

RAMBLA DE CANALETES, 1-BARCELONA

OBJETES D'ART

ARTICLES PROPRIAS PERA CASAMENTS I BATEIGS

Caixes pera turrons
y Objectes pera Regalos de Nadal

CORTS, 642 • CASA MOYA

ROBUSTINA

DURAN Y ESPAÑA

El monarquisme a Catalunya

Va acentuant-se, cada dia ab símptomes més clars, una poderosa corrent que porta a nostre poble cap a solucions republicanes.

En nostra terra, oberta sempre a les corrents renovadores d'Europa, el sentiment democràtic republicà hi es fonamentat arrelat de molts anys enera. Les solucions més avansades de la política i de la sociologia han trobat sempre, entre nosaltres, ardits defensors, adeptes convencuts.

Perquè'l nostre poble, més que cap altre de l'antiga Iberia, està asseminat d'emancipació, anhels de millorament. Ven, entre excel·lents il·luminats, els grans ideals deslliuradors que provoquen en les multituds de tots els pobles convulsos moviments revolucionaris, i camina treballant, ab la tensió de quedar a la rera, en aquest rematge penós de tots els homes.

Empero tampoc ha faltat a Catalunya un nucli d'homes que vuen la vida dels records, quals cervells aferrats a totes les velles crencies, han heretat i han conservat religiosament els pòsts que les doctrines passades han deixat en la nostra societat. Aquests homes regressius, conservadors per educació i per temperament, han volgut fer revivre en nostres temps les anacroniques institucions passades. Y han sigut, naturalment, monarques convencuts i han combatut ab arduïdes les teories de l'intervenció del poble en la governació de si mateix.

Es el fenomen observat en la vida de totes les nacions, el greu problema de les presents societats, que s'ha plantejat clarament a Catalunya: d'una banda la força motora, de cara a l'avenir, impulsant atrevides idees de futures reivindicacions; de l'altra l'inèrcia del conservatisme, barallat ab tot moviment deslliurador, aleant la pretensió de deturar la marxa triomfal de les idees noves y volent barrar el pas a l'aspiració potent de deslliurament que senten les multituds.

Però vossaltres que les conviccions monarques de nostres conservadors, amagades en llurs cervells per una educació anacronica y viciada, rebent fortes sotragades de l'obra dels governants de la monarquia espanyola, obra cada dia més antimonarquica, més propia per inspirar odi que no pas simpatia envers les institucions que diuen defensors, y en nom de les quines governen. Y tenim que els ministres de l'Estat espanyol durant la restauració borbònica, han estat uns excel·lents col·laboradors, sobre tot a Catalunya, de la causa republicana.

Així fa que els sentiments d'amor y adhesió a l'institució regnant van desapareixent de nostra terra, ont no li queden més adeptes al monarquisme que la canalla de caques que s'hi troben bé en les files monarques. Perquè aduho nostres reaccionaris, aqueixa que ho són

prou flexible para autorisar una positiva funció parlamentaria, ja ho ha d'esser per acceptar les reivindicacions del nostre poble, més fecundes y més sustantives que les que's refereixen a les atribucions d'unes Corts al cap y a la fi institucions en la Constitució? Si lo constitucional no es efectiu, per oposarshi la continuació, de fet, de l'antic règim, ja ho pot esser efectiu el dret de Catalunya, contrariat en absolut per l'esparit y la lleialtat del codi fonamental de l'Estat y combatut y perseguit pels poders, els partits y els homes de la monarquia?

Es tot lo vigent lo que aixeca obstacles a la genuïna obra catalana.

Y així aquesta s'orienta en el sentit de combatre totes les institucions establertes, de demanar a una nova Constitució—nova y federativa—la consagració dels drets que li rebuixen el codi de 1876, creat per Cánovas ab el propòsit de contrariar la vida independent dels poders legislatiu y judicial, la vida autònoma de les nacions ibèriques, la vida lliure dels ciutadans.

A Catalunya res hi representen ni'l poder, ni'l programa, ni'l compromís de les colles que dirigeixen els Moner, Moret, López Domínguez, Canalejas, Romanones, etc. La suspensió de garanties, la llei de Jurisdiccions, els tractats realitats y en projecte, les reformes a favor del Banc, els monopolis en carter, aquest funat jag ab foc de la llei d'Associacions, no poden penjar honorament en l'esparit espanyol de Catalunya.

El poder moderador no compta, en la seva protecció a aquelles colles, ab les simpaties del nostre poble, tant enemic de lleis droonómicas com de la Jurisdiccions, com de discòrdies y guerres religioses.

Hi ha evidet antagonisme entre lo que a Madrid se concebia necessari y fonamental, no sols pels homes de la dinastia, sinó també en altes esferes, y lo que entre nosaltres constituïa aspiració suprema y desitj nacional. Aquest desitj y aqueixa aspiració concorden ab un Estat resum y vou de Regions o Nacions vives y autònomes, no ab una monarquia retragada y unitaria.

Mentres l'actual règim, anhels d'eludir els problemes vitals de progrés y llibertat, inicia una agitat religiosa prenyada de perills y plena de odi, als que treballen pel règim de demà, lliure y progressiu, resten indiferents a aqueixa agitació malaltisa, ofegant ab un esperit de tolerancia, resolent com problema que sols pertoca a l'individu y a la seva conciencia, com aquest agona a les lluites polítiques y socials del nostre temps y'l nostre poble.

La monarquia pot complaure en l'obra dels seus partits: Catalunya's complaure en emanciparshi y foragitarshi. Aquella, filla de l'absolutisme, s'aferra a funcions y prerrogatives incompatibles ab una societat democràtica; aquesta, filla de la llibertat, s'adapta a tot progrés y es dócil al requeriment dels ideals.

Prou aplaudir en Sánchez Pastor els esforços de la Corona encaminats a que l'hispanisme conservi el poder y pugui realisar el seu programa y'l seus compromisos polítics.

A Catalunya res hi representen ni'l poder, ni'l programa, ni'l compromís de les colles que dirigeixen els Moner, Moret, López Domínguez, Canalejas, Romanones, etc. La suspensió de garanties, la llei de Jurisdiccions, els tractats realitats y en projecte, les reformes a favor del Banc, els monopolis en carter, aquest funat jag ab foc de la llei d'Associacions, no poden penjar honorament en l'esparit espanyol de Catalunya.

El poder moderador no compta, en la seva protecció a aquelles colles, ab les simpaties del nostre poble, tant enemic de lleis droonómicas com de la Jurisdiccions, com de discòrdies y guerres religioses.

Hi ha evidet antagonisme entre lo que a Madrid se concebia necessari y fonamental, no sols pels homes de la dinastia, sinó també en altes esferes, y lo que entre nosaltres constituïa aspiració suprema y desitj nacional. Aquest desitj y aqueixa aspiració concorden ab un Estat resum y vou de Regions o Nacions vives y autònomes, no ab una monarquia retragada y unitaria.

Mentres l'actual règim, anhels d'eludir els problemes vitals de progrés y llibertat, inicia una agitat religiosa prenyada de perills y plena de odi, als que treballen pel règim de demà, lliure y progressiu, resten indiferents a aqueixa agitació malaltisa, ofegant ab un esperit de tolerancia, resolent com problema que sols pertoca a l'individu y a la seva conciencia, com aquest agona a les lluites polítiques y socials del nostre temps y'l nostre poble.

La monarquia pot complaure en l'obra dels seus partits: Catalunya's complaure en emanciparshi y foragitarshi. Aquella, filla de l'absolutisme, s'aferra a funcions y prerrogatives incompatibles ab una societat democràtica; aquesta, filla de la llibertat, s'adapta a tot progrés y es dócil al requeriment dels ideals.

Lo que passa ab el projecte d'amnistia es revelador de lo que pot esperar Catalunya de la monarquia y'ls seus homes.

El darrer indult signat per nosaltres un sarcasme. Afavoria als condemnats per delictes comuns, deixant a la preal als condemnats y presos per supòsits delictes d'opinió y propaganda.

L'amnistia devia constituir esmena de lo fet. Però l'amnistia s'ha vist oferia, prorrogada, reglada, més difícil que un tractat de comerç, o un projecte a favor del Banc d'Espanya, o una aventura al Marroc.

Es preals rebóla bé, fondeament, saviament, la lliçó que nos dona'l règim. Cal comprendre que en tot, en lo que es fonamental y en lo que constitueix accident o detall, el règim rebuixen l'esparit nacional nostre, contrariat sempre'l seu gloriós esparidament.

Necessitem organitzar forces radicalment oposades a lo establert y vigent; apoderarnos de la total representació pública del país; crear un bloc parlamentari que gast i destrueixi situacions y ministries; fer dia per dia efectives les insuperables virtualitats populars.

Es hora de que Catalunya tingui y realitzi una política pròpia, absolutament contraria a les institucions d'avui, vigorosament aplicada a destruir y canviar tot lo organitzat actual.

Creuats y en soció la força catalana, no les regalaran, com ara, les amnisties reparadores; no seran, com ara, els indults un sarcasme per al poble. No s'hi juga mai ab els pobles actius, en possessió de l'instrument de la seva força col·lectiva.

Ex aquesta benedicta terra hispànica la missatge dels valents no s'ha extingit. Perdura gloriament la tradició de l'Espanya llegendària, encandida en *Orlando y Legenda*, *Condado*, *Gerona* y el *Bruch*.

El qui sostenia lo contrari poden passar els anys per les ratlles següents, transcrits del diari madrileny *El Ejército Español*, y convenceran del greu error que sofren. Diu el periòdic susdit pariant de la qüestió del Marroc:

«Oh, no hay que asustarse! Sólo son 14,000 montañeses los calibres que han ofrecido al Raisuli sus brazos y fusiles para impedir el desembarco de los franco-españoles, añadiendo de paso que jamás permitirán la intervención extranjera.

Estos marroquíes patriotas son del interior; esperamos a que el número aumente con los tomares, argelinos y tunecinos que acuden a tomar parte en la guerra santa contra el musul que ya hace tiempo se viene predizando, porque, francamente, 14,000 soldados... no nos hacen.

Empezamos a creer ya los de por acá que El Capitán Nemo tiene razón al decir que habría palcos».

Y tenen tota la raó els benavols senyors d'El Ejército Español. Les tropes franco-espanyoles no deuen acceptar de cap manera una lluita desigual. El nombre de 14,000 moros es insignificant, y no val la pena de guanyar batalles contra un enemic tant feble y minso. Els nets dels héroes immortals que vancejeron y humillaren a l'infel·lible marroquí en els Castillejos y Wad-Ras, necessiten trobarse davant per davant d'un exercit nombrós, organitzat y que faci carra. Els 14,000 soldats del Raisuli no mereixen l'honor d'esser batuts. Aquella non capit muson.

Pera escometre a l'enemic, cal que aquest sigui capés de defensarse dignament. Els homes coratjosos voten que'l contrari respongui als cops y no's rebuixen mai fins a l'extrem de ferir a un indefens.

Estal·li que dia Don Juan a Don Luis en el quart acte del *«Veneno»* de Zorrilla:

Niervo que au mi respicuo
hayde os podido hallar
por do me podias tomar
por un cortador de oficio.

Quedem, doncs, en que s'ha d'esperar als coleros, argelins y tunecins. Quan aqueix s'ajuntin ab els 14,000 montanyeses que s'han ofert al Raisuli, aleshores serà ocasió d'atacar, sin mengua, als revoltats del Marroc.

Y aquesta vegada sí que entrarem a Tetuan.

Els redactors d'El Ejército Español aniran davant. Y potser tindrà raó El Capitán Nemo.

Lo que passa ab el projecte d'amnistia es revelador de lo que pot esperar Catalunya de la monarquia y'ls seus homes.

El darrer indult signat per nosaltres un sarcasme. Afavoria als condemnats per delictes comuns, deixant a la preal als condemnats y presos per supòsits delictes d'opinió y propaganda.

L'amnistia devia constituir esmena de lo fet. Però l'amnistia s'ha vist oferia, prorrogada, reglada, més difícil que un tractat de comerç, o un projecte a favor del Banc d'Espanya, o una aventura al Marroc.

Es preals rebóla bé, fondeament, saviament, la lliçó que nos dona'l règim. Cal comprendre que en tot, en lo que es fonamental y en lo que constitueix accident o detall, el règim rebuixen l'esparit nacional nostre, contrariat sempre'l seu gloriós esparidament.

Necessitem organitzar forces radicalment oposades a lo establert y vigent; apoderarnos de la total representació pública del país; crear un bloc parlamentari que gast i destrueixi situacions y ministries; fer dia per dia efectives les insuperables virtualitats populars.

Es hora de que Catalunya tingui y realitzi una política pròpia, absolutament contraria a les institucions d'avui, vigorosament aplicada a destruir y canviar tot lo organitzat actual.

Creuats y en soció la força catalana, no les regalaran, com ara, les amnisties reparadores; no seran, com ara, els indults un sarcasme per al poble. No s'hi juga mai ab els pobles actius, en possessió de l'instrument de la seva força col·lectiva.

Ex aquesta benedicta terra hispànica la missatge dels valents no s'ha extingit. Perdura gloriament la tradició de l'Espanya llegendària, encandida en *Orlando y Legenda*, *Condado*, *Gerona* y el *Bruch*.

El qui sostenia lo contrari poden passar els anys per les ratlles següents, transcrits del diari madrileny *El Ejército Español*, y convenceran del greu error que sofren. Diu el periòdic susdit pariant de la qüestió del Marroc:

«Oh, no hay que asustarse! Sólo son 14,000 montañeses los calibres que han ofrecido al Raisuli sus brazos y fusiles para impedir el desembarco de los franco-españoles, añadiendo de paso que jamás permitirán la intervención extranjera.

Estos marroquíes patriotas son del interior; esperamos a que el número aumente con los tomares, argelinos y tunecinos que acuden a tomar parte en la guerra santa contra el musul que ya hace tiempo se viene predizando, porque, francamente, 14,000 soldados... no nos hacen.

Empezamos a creer ya los de por acá que El Capitán Nemo tiene razón al decir que habría palcos».

Y tenen tota la raó els benavols senyors d'El Ejército Español. Les tropes franco-espanyoles no deuen acceptar de cap manera una lluita desigual. El nombre de 14,000 moros es insignificant, y no val la pena de guanyar batalles contra un enemic tant feble y minso. Els nets dels héroes immortals que vancejeron y humillaren a l'infel·lible marroquí en els Castillejos y Wad-Ras, necessiten trobarse davant per davant d'un exercit nombrós, organitzat y que faci carra. Els 14,000 soldats del Raisuli no mereixen l'honor d'esser batuts. Aquella non capit muson.

Pera escometre a l'enemic, cal que aquest sigui capés de defensarse dignament. Els homes coratjosos voten que'l contrari respongui als cops y no's rebuixen mai fins a l'extrem de ferir a un indefens.

Estal·li que dia Don Juan a Don Luis en el quart acte del *«Veneno»* de Zorrilla:

Niervo que au mi respicuo
hayde os podido hallar
por do me podias tomar
por un cortador de oficio.

ja que fent això no's fa cap mal a ningú, no's dificulta cap millora ni's fa conceló a cap iniciativa comercial o industrial.

La diferenciació de les empreses municipals y les de pública concorrencia es tant clara, que la mala fe no més pot embullar-la.

El correu permet en sa explotació la concorrencia? Fer la pregunta es contestarla. Es substancialment un monopoli (a Berlín va esser monopoli particular fins fa pocs anys), ho es pricticament de l'Estat que l'explota indecorosament y sense profit. Doncs ve l'Ajuntament de Barcelona y li diu a l'Estat: el correu urbà va molt malament; jo l'arrendo pagant el promit de lo que hagi donat dins d'un període, per exemple, de deu anys. Y com que ha de donar molt més després de un terme d'organització (posen els anys), en que l'Estat no hi perdà res, perquè cobrarà la part que li toca, anirem a partir guanyant en una proporció a determinar...

Ab l'ingrés acostumat, sense gastar un centí, l'Ajuntament de Barcelona faria un empeny ab carreu al mateix presupost del correu. Y no diguin els incorregibles misolnolistes que ho faria malament, perquè piujor que ara...

La diferenciació de les empreses municipals y les de pública concorrencia es tant clara, que la mala fe no més pot embullar-la.

El correu permet en sa explotació la concorrencia? Fer la pregunta es contestarla. Es substancialment un monopoli (a Berlín va esser monopoli particular fins fa pocs anys), ho es pricticament de l'Estat que l'explota indecorosament y sense profit. Doncs ve l'Ajuntament de Barcelona y li diu a l'Estat: el correu urbà va molt malament; jo l'arrendo pagant el promit de lo que hagi donat dins d'un període, per exemple, de deu anys. Y com que ha de donar molt més després de un terme d'organització (posen els anys), en que l'Estat no hi perdà res, perquè cobrarà la part que li toca, anirem a partir guanyant en una proporció a determinar...

Ab l'ingrés acostumat, sense gastar un centí, l'Ajuntament de Barcelona faria un empeny ab carreu al mateix presupost del correu. Y no diguin els incorregibles misolnolistes que ho faria malament, perquè piujor que ara...

La diferenciació de les empreses municipals y les de pública concorrencia es tant clara, que la mala fe no més pot embullar-la.

El correu permet en sa explotació la concorrencia? Fer la pregunta es contestarla. Es substancialment un monopoli (a Berlín va esser monopoli particular fins fa pocs anys), ho es pricticament de l'Estat que l'explota indecorosament y sense profit. Doncs ve l'Ajuntament de Barcelona y li diu a l'Estat: el correu urbà va molt malament; jo l'arrendo pagant el promit de lo que hagi donat dins d'un període, per exemple, de deu anys. Y com que ha de donar molt més després de un terme d'organització (posen els anys), en que l'Estat no hi perdà res, perquè cobrarà la part que li toca, anirem a partir guanyant en una proporció a determinar...

Ab l'ingrés acostumat, sense gastar un centí, l'Ajuntament de Barcelona faria un empeny ab carreu al mateix presupost del correu. Y no diguin els incorregibles misolnolistes que ho faria malament, perquè piujor que ara...

La diferenciació de les empreses municipals y les de pública concorrencia es tant clara, que la mala fe no més pot embullar-la.

El correu permet en sa explotació la concorrencia? Fer la pregunta es contestarla. Es substancialment un monopoli (a Berlín va esser monopoli particular fins fa pocs anys), ho es pricticament de l'Estat que l'explota indecorosament y sense profit. Doncs ve l'Ajuntament de Barcelona y li diu a l'Estat: el correu urbà va molt malament; jo l'arrendo pagant el promit de lo que hagi donat dins d'un període, per exemple, de deu anys. Y com que ha de donar molt més després de un terme d'organització (posen els anys), en que l'Estat no hi perdà res, perquè cobrarà la part que li toca, anirem a partir guanyant en una proporció a determinar...

Ab l'ingrés acostumat, sense gastar un centí, l'Ajuntament de Barcelona faria un empeny ab carreu al mateix presupost del correu. Y no diguin els incorregibles misolnolistes que ho faria malament, perquè piujor que ara...

La diferenciació de les empreses municipals y les de pública concorrencia es tant clara, que la mala fe no més pot embullar-la.

El correu permet en sa explotació la concorrencia? Fer la pregunta es contestarla. Es substancialment un monopoli (a Berlín va esser monopoli particular fins fa pocs anys), ho es pricticament de l'Estat que l'explota indecorosament y sense profit. Doncs ve l'Ajuntament de Barcelona y li diu a l'Estat: el correu urbà va molt malament; jo l'arrendo pagant el promit de lo que hagi donat dins d'un període, per exemple, de deu anys. Y com que ha de donar molt més després de un terme d'organització (posen els anys), en que l'Estat no hi perdà res, perquè cobrarà la part que li toca, anirem a partir guanyant en una proporció a determinar...

Ab l'ingrés acostumat, sense gastar un centí, l'Ajuntament de Barcelona faria un empeny ab carreu al mateix presupost del correu. Y no diguin els incorregibles misolnolistes que ho faria malament, perquè piujor que ara...

La diferenciació de les empreses municipals y les de pública concorrencia es tant clara, que la mala fe no més pot embullar-la.

El correu permet en sa explotació la concorrencia? Fer la pregunta es contestarla. Es substancialment un monopoli (a Berlín va esser monopoli particular fins fa pocs anys), ho es pricticament de l'Estat que l'explota indecorosament y sense profit. Doncs ve l'Ajuntament de Barcelona y li diu a l'Estat: el correu urbà va molt malament; jo l'arrendo pagant el promit de lo que hagi donat dins d'un període, per exemple, de deu anys. Y com que ha de donar molt més després de un terme d'organització (posen els anys), en que l'Estat no hi perdà res, perquè cobrarà la part que li toca, anirem a partir guanyant en una proporció a determinar...

Ab l'ingrés acostumat, sense gastar un centí, l'Ajuntament de Barcelona faria un empeny ab carreu al mateix presupost del correu. Y no diguin els incorregibles misolnolistes que ho faria malament, perquè piujor que ara...

La diferenciació de les empreses municipals y les de pública concorrencia es tant clara, que la mala fe no més pot embullar-la.

El correu permet en sa explotació la concorrencia? Fer la pregunta es contestarla. Es substancialment un monopoli (a Berlín va esser monopoli particular fins fa pocs anys), ho es pricticament de l'Estat que l'explota indecorosament y sense profit. Doncs ve l'Ajuntament de Barcelona y li diu a l'Estat: el correu urbà va molt malament; jo l'arrendo pagant el promit de lo que hagi donat dins d'un període, per exemple, de deu anys. Y com que ha de donar molt més després de un terme d'organització (posen els anys), en que l'Estat no hi perdà res, perquè cobrarà la part que li toca, anirem a partir guanyant en una proporció a determinar...

Ab l'ingrés acostumat, sense gastar un centí, l'Ajuntament de Barcelona faria un empeny ab carreu al mateix presupost del correu. Y no diguin els incorregibles misolnolistes que ho faria malament, perquè piujor que ara...

La diferenciació de les empreses municipals y les de pública concorrencia es tant clara, que la mala fe no més pot embullar-la.

El correu permet en sa explotació la concorrencia? Fer la pregunta es contestarla. Es substancialment un monopoli (a Berlín va esser monopoli particular fins fa pocs anys), ho es pricticament de l'Estat que l'explota indecorosament y sense profit. Doncs ve l'Ajuntament de Barcelona y li diu a l'Estat: el correu urbà va molt malament; jo l'arrendo pagant el promit de lo que hagi donat dins d'un període, per exemple, de deu anys. Y com que ha de donar molt més després de un terme d'organització (posen els anys), en que l'Estat no hi perdà res, perquè cobrarà la part que li toca, anirem a partir guanyant en una proporció a determinar...

Ab l'ingrés acostumat, sense gastar un centí, l'Ajuntament de Barcelona faria un empeny ab carreu al mateix presupost del correu. Y no diguin els incorregibles misolnolistes que ho faria malament, perquè piujor que ara...

La diferenciació de les empreses municipals y les de pública concorrencia es tant clara, que la mala fe no més pot embullar-la.

El correu permet en sa explotació la concorrencia? Fer la pregunta es contestarla. Es substancialment un monopoli (a Berlín va esser monopoli particular fins fa pocs anys), ho es pricticament de l'Estat que l'explota indecorosament y sense profit. Doncs ve l'Ajuntament de Barcelona y li diu a l'Estat: el correu urbà va molt malament; jo l'arrendo pagant el promit de lo que hagi donat dins d'un període, per exemple, de deu anys. Y com que ha de donar molt més després de un terme d'organització (posen els anys), en que l'Estat no hi perdà res, perquè cobrarà la part que li toca, anirem a partir guanyant en una proporció a determinar...

Ab l'ingrés acostumat, sense gastar un centí, l'Ajuntament de Barcelona faria un empeny ab carreu al mateix presupost del correu. Y no diguin els incorregibles misolnolistes que ho faria malament, perquè piujor que ara...

La diferenciació de les empreses municipals y les de pública concorrencia es tant clara, que la mala fe no més pot embullar-la.

El correu permet en sa explotació la concorrencia? Fer la pregunta es contestarla. Es substancialment un monopoli (a Berlín va esser monopoli particular fins fa pocs anys), ho es pricticament de l'Estat que l'explota indecorosament y sense profit. Doncs ve l'Ajuntament de Barcelona y li diu a l'Estat: el correu urbà va molt malament; jo l'arrendo pagant el promit de lo que hagi donat dins d'un període, per exemple, de deu anys. Y com que ha de donar molt més després de un terme d'organització (posen els anys), en que l'Estat no hi perdà res, perquè cobrarà la part que li toca, anirem a partir guanyant en una proporció a determinar...

Ab l'ingrés acostumat, sense gastar un centí, l'Ajuntament de Barcelona faria un empeny ab carreu al mateix presupost del correu. Y no diguin els incorregibles misolnolistes que ho faria malament, perquè piujor que ara...

La diferenciació de les empreses municipals y les de pública concorrencia es tant clara, que la mala fe no més pot embullar-la.

El correu permet en sa explotació la concorrencia? Fer la pregunta es contestarla. Es substancialment un monopoli (a Berlín va esser monopoli particular fins fa pocs anys), ho es pricticament de l'Estat que l'explota indecorosament y sense profit. Doncs ve l'Ajuntament de Barcelona y li diu a l'Estat: el correu urbà va molt malament; jo l'arrendo pagant el promit de lo que hagi donat dins d'un període, per exemple, de deu anys. Y com que ha de donar molt més després de un terme d'organització (posen els anys), en que l'Estat no hi perdà res, perquè cobrarà la part que li toca, anirem a partir guanyant en una proporció a determinar...

Ab l'ingrés acostumat, sense gastar un centí, l'Ajuntament de Barcelona faria un empeny ab carreu al mateix presupost del correu. Y no diguin els incorregibles misolnolistes que ho faria malament, perquè piujor que ara...

La diferenciació de les empreses municipals y les de pública concorrencia es tant clara, que la mala fe no més pot embullar-la.

El correu permet en sa explotació la concorrencia? Fer la pregunta es contestarla. Es substancialment un monopoli (a Berlín va esser monopoli particular fins fa pocs anys), ho es pricticament de l'Estat que l'explota indecorosament y sense profit. Doncs ve l'Ajuntament de Barcelona y li diu a l'Estat: el correu urbà va molt malament; jo l'arrendo pagant el promit de lo que hagi donat dins d'un període, per exemple, de deu anys. Y com que ha de donar molt més després de un terme d'organització (posen els anys), en que l'Estat no hi perdà res, perquè cobrarà la part que li toca, anirem a partir guanyant en una proporció a determinar...

Ab l'ingrés acostumat, sense gastar un centí, l'Ajuntament de Barcelona faria un empeny ab carreu al mateix presupost del correu. Y no diguin els incorregibles misolnolistes que ho faria malament, perquè piujor que ara...

La diferenciació de les empreses municipals y les de pública concorrencia es tant clara, que la mala fe no més pot embullar-la.

El correu permet en sa explotació la concorrencia? Fer la pregunta es contestarla. Es substancialment un monopoli (a Berlín va esser monopoli particular fins fa pocs anys), ho es pricticament de l'Estat que l'explota indecorosament y sense profit. Doncs ve l'Ajuntament de Barcelona y li diu a l'Estat: el correu urbà va molt malament; jo l'arrendo pagant el promit de lo que hagi donat dins d'un període, per exemple, de deu anys. Y com que ha de donar molt més després de un terme d'organització (posen els anys), en que l'Estat no hi perdà res, perquè cobrarà la part que li toca, anirem a partir guanyant en una proporció a determinar...

Ab l'ingrés acostumat, sense gastar un centí, l'Ajuntament de Barcelona faria un empeny ab carreu al mateix presupost del correu. Y no diguin els incorregibles misolnolistes que ho faria malament, perquè piujor que ara...

La diferenciació de les empreses municipals y les de pública concorrencia es tant clara, que la mala fe no més pot embullar-la.

El correu permet en sa explotació la concorrencia? Fer la pregunta es contestarla. Es substancialment un monopoli (a Berlín va esser monopoli particular fins fa pocs anys), ho es pricticament de l'Estat que l'explota indecorosament y sense profit. Doncs ve l'Ajuntament de Barcelona y li diu a l'Estat: el correu urbà va molt malament; jo l'arrendo pagant el promit de lo que hagi donat dins d'un període, per exemple, de deu anys. Y com que ha de donar molt més després de un terme d'organització (posen els anys), en que l'Estat no hi perdà res, perquè cobrarà la part que li toca, anirem a partir guanyant en una proporció a determinar...

Ab l'ingrés acostumat, sense gastar un centí, l'Ajuntament de Barcelona faria un empeny ab carreu al mateix presupost del correu. Y no diguin els incorregibles misolnolistes que ho faria malament, perquè piujor que ara...

La diferenciació de les empreses municipals y les de pública concorrencia es tant clara, que la mala fe no més pot embullar-la.

El correu permet en sa explotació la concorrencia? Fer la pregunta es contestarla. Es substancialment un monopoli (a Berlín va esser monopoli particular fins fa pocs anys), ho es pricticament de l'Estat que l'explota indecorosament y sense profit. Doncs ve l'Ajuntament de Barcelona y li diu a l'Estat: el correu urbà va molt malament; jo l'arrendo pagant el promit de lo que hagi donat dins d'un període, per exemple, de deu anys. Y com que ha de donar molt més després de un terme d'organització (posen els anys), en que l'Estat no hi perdà res, perquè cobrarà la part que li toca, anirem a partir guanyant en una proporció a determinar...

Ab l'ingrés acostumat, sense gastar un centí, l'Ajuntament de Barcelona faria un empeny ab carreu al mateix presupost del correu. Y no diguin els incorregibles misolnolistes que ho faria malament, perquè piujor que ara...

La diferenciació de les empreses municipals y les de pública concorrencia es tant clara, que la mala fe no més pot embullar-la.

El correu permet en sa explotació la concorrencia? Fer la pregunta es contestarla. Es substancialment un monopoli (a Berlín va esser monopoli particular fins fa pocs anys), ho es pricticament de l'Estat que l'explota indecorosament y sense profit. Doncs ve l'Ajuntament de Barcelona y li diu a l'Estat: el correu urbà va molt malament; jo l'arrendo pagant el promit de lo que hagi donat dins d'un període, per exemple, de deu anys. Y com que ha de donar molt més després de un terme d'organització (posen els anys), en que l'Estat no hi perdà res, perquè cobrarà la part que li toca, anirem a partir guanyant en una proporció a determinar...

Ab l'ingrés acostumat, sense gastar un centí, l'Ajuntament de Barcelona faria un empeny ab carreu al mateix presupost del correu. Y no diguin els incorregibles misolnolistes que ho faria malament, perquè piujor que ara...

La diferenciació de les empreses municipals y les de pública concorrencia es tant clara, que la mala fe no més pot embullar-la.

El correu permet en sa explotació la concorrencia? Fer la pregunta es contestarla. Es substancialment un monopoli (a Berlín va esser monopoli particular fins fa pocs anys), ho es pricticament de l'Estat que l'explota indecorosament y sense profit. Doncs ve l'Ajuntament de Barcelona y li diu a l'Estat: el correu urbà va molt malament; jo l'arrendo pagant el promit de lo que hagi donat dins d'un període, per exemple, de deu anys. Y com que ha de donar molt més després de un terme d'organització (posen els anys), en que l'Estat no hi perdà res, perquè cobrarà la part que li toca, anirem a partir guanyant en una proporció a determinar...

Ab l'ingrés acostumat, sense gastar un centí, l'Ajuntament de Barcelona faria un empeny ab carreu al mateix presupost del correu. Y no diguin els incorregibles misolnolistes que ho faria malament, perquè piujor que ara...

SALS NATURALS DE "LA TOJA,"

S'empleien per la preparació de banyos generals i locals ab èxit insuperable per a combatre: escorbuto, lupus, caries dels ossos, tumors blancs, traumatismes, lepra, artritis, reumatisme crònic, falses anquilosis, inflamacions cròniques de la matriu y de sos annexos, etc., etc.—Adoptades per sos efectes sorprenents als hospitals de França y Repúbliques hispano-americanes, per l'ús de totes les afeccions més amunt indicades.

DE VENDA A TOTES LES FARMACIES Y DROGUERIES Y CASES DE BANYOS D'EUROPA Y AMÉRICA

Dipositaris a Catalunya y Balears: M. CHERIZOLA Y COMP.A, Carrer de la Diputació, número 197.—BARCELONA

El Poble Català

extretes per evaporació EN EL BUID de les
MERAVELLOSES AIGUES DE "LA TOJA,"

L'interrogatori de l'abad se feu mitjançant l'indirecte judicial don Feliu Elxart.

A les generals de la llei, contestà donant la seva opinió i dient que es capella l'itèria.

A seguit manifestà conèixer d'entre les processants, únicament als Soutiers, Calopa, Prouhet y Huguet y a preguntes del fiscal, digné que la primera que li paria d'aquest assumpte fou Mad. Crespit, a qui prestava serveis en Prouhet, la qual li paria don Pere Riera y li digué que'l marqués era un impostor.

Preguntat pel ministeri públic si era ell que facilitava diners per al negoci, contestà evasivament però nega que fos ell qui comissionà an en Soutiers y en Prouhet per a que fessin el seu viatge a Espanya, afegint que ell no feu més que proporcionar els diners per a la gestió y encara ab caracter de intermediari, puix fou la princesa Czerniewski qui, per conducte d'ell, va entregar 12.000 francs an en Soutiers a for aquest son viatge a Madrid.

Afegí que fou el Pere Riera qui li va dir que'l marqués de Casa-Riera va morir en la darrera guerra carlina y que tot inventant com en Prouhet y en Soutiers s'avenia a inventar totes les mentides possibles per ferli creure, i que no ho tograren, puix jo no ho vareig creure mai.

A seguit digné que l'acta de Catalopa li fou entregada per en Soutiers, qui també li

oferí un document molt interessant per a fer valdre els drets del Pere Riera y que aquell a desle París o desle Barcelona, li va enviar lletres ab coses tant grans que ell va creure obligat a enviar als Tribunals espanyols les fotografies de les mateixes que són les que en Soutiers no va volguer regoneixar en son interrogatori, conservant els originals, que's porto aquí—afegí—i a la butxa, però que tot hom les pugui veure.

Regoneixé que va venir a Barcelona on li entregà en Soutiers, precisament el dia que se u'entornà cap a París o sigui el dia 6 d'octubre de 1903, l'acta de defunció de don Alexandre Mora y Riera, que ja li havia ofert molt abans.

Estima en 90.000 francs la quantitat que ha entregat an en Soutiers, afegint que això li ha ocasionat molts perjudicis, puix ell tenia que pendre els diners a dret.

Afegí que en Soutiers li va enviar a París tres poders de donya Maria Mora, dels quals els dos primers foren refusats per M. L'A-mour de Dieu, per estar mal fet y l'altre, ab tots els requisits legals y otorgat per un notari, fou entregat al Tribunal del Sena en el judici de querrela presentat per en Pere Riera.

Després, a preguntes del senyor Mas Yebra, an donant detalls de tots els extrems declarats per ell anteriorment, y a les que li

fen el senyor Roig y Bergadà contestà, entre altres coses, que en Soutiers li va oferir y envià una fotografia de l'acta de don Gonzalo en un sobre y sola, sense cap carta companyan-la, el mes de desembre de 1903.

A seguit passaren a interrogar les defenses, començant la don Calopa, representada pel senyor Coma, el qual ab preguntes molt hàbils li feu dir que creia que'l Calopa no havia pres part en res.

Les preguntes que li feu el senyor Hurtado, representant don Balada, no tingueren cap interès.

En canvi el senyor Rahoia, ab una habilitat extraordinària, y a la qual contestà en Gouvard evasivament a moltes de les seves preguntes, an acorralant-lo, per dirho així, fins a ferli confessar que ell havia entregat an en Soutiers una nota-plan de les investigacions y treballs que s'havien de fer.

A les vuit se donà per acabada la sessió, continuant en l'ús de la paraula'l senyor Rahoia, qui seguirà interrogant an en Gouvard en la sessió d'avui, que començarà a dos quarts d'onze.

El judici, ab la presència del famós abad, s'ha anat considerant molt interessant, mostrant bon bé en la sessió d'avui ab un seguit d'incidències que en ella hi tingueren lloc y que no esmentem per no allargar més aquesta ressenya.

Son els components d'un conjunt anticlerical que comença ab en Ferrer y Nakens y acaba ab el comte de Romanones. Jo no sé si en el sígle mil hi haurà bandera o no però si que's creurà com avui en Déu.

Si'l Govern no posa remei a la propaganda de les escoles laiques, no confieu, dones podrà venir prompte altre atentat com el del carrer Major o el de Cambis Nous. (Aplaudiments dels conservadors.) Li contesta'l MINISTRE D'INSTRUCCIO PUBLICA.

Li diu que la proporció incidental signifi-ca un temor dels conservadors, un perill que no existeix.

He pogut observar que'l senyor Silió ha pretengut demostrar que aquest Govern, que manté'l projecte d'Associacions, deixa oberta la porta a tots els desmans del radicalisme.

Li diu que'l Govern s'ocupa ab atenció de aquestes qüestions de l'ensenyansa laica y en Consell de ministres se tracta de la necessitat de treure a llum tots els establiments d'ensenyansa laica que jo'n diria nens, y's vegé que n'hi hauria que obrien ses portes sense consentiment del Govern, fins governant els conservadors, que en això han de portar un tant de responsabilitat.

Comptant de lo que es la inspecció de les escoles, diu que desde la llei den Moyano de 1857 fins les últimes disposicions de l'antecessor del comte de Romanones en el ministeri d'Instrucció pública, sols se parlava de moral y d'higiene, però res taxatiu s'havia llegist en aquesta qüestió d'inspecció.

Adverteix que les escoles laiques que ara tant combat y censura'l senyor Silió, no són noves, sinó que ja existien abans que vinguessin els liberals al poder.

Què feren els Govern conservadors contra elles?

Els expedients relacionats ab aquesta escola estan en el Consell d'Instrucció Pública, que es aont van tots els d'aquesta índole.

(S'acorda prorrogar la sessió en la part destinada a precs y preguntes, sens perjudici de les quatre hores que's destinen a l'orde del dia.)

Noga'l ministre que totes les escoles laiques signen anarquistes.

Li diu el senyor Silió que de les coses que se'n reia no se'n reia Losier, y això que era jesuïta y autor d'una obra a que posà un próleg el papa Lleó XIII.

El senyor Silió:—Perquè no diria aquestes tonteries. (Protestes dels republicans.)

El senyor LERROUX:—Però, de què són les tonteries?

El senyor MOROTE:—Sembla mentir que hi hagi catòlics que diguin això.

El senyor GIMENO:—M'extranya que no digui tonteries una persona tan il·lustrada com S. S.

Li diu que aquest Govern es defensor del lliure pensament. («Bé» en els republicans.)

Aquest Govern es defensor de la llibertat d'ensenyansa sense limitacions, com a la consent la Constitució.

L'ensenyansa no's limita a la Gramàtica y l'Arithmetica. Tot noi, futur ciutadà, té dret a la protecció del pare y de l'Estat. (Aplausos de la majoria.)

El COMTE DE ROMANONES Intervé per respondre del orde en tota Espanya com ministre de la Governació.

Protesta de les paraules del senyor Silió quan ha parlat d'un bloc anticlerical que comença ab en Ferrer y Nakens y acaba en Romanones.

Demana al senyor Silió terminantes explicacions sobre aquestes paraules, que no les pot tolerar.

Aquestes paraules me les dirigí un bisbe en una pastoral y a ella no puc contestar, però les pronuncia'l senyor Silió, un diputat, y an aquest puc exigir explicacions.

El senyor Silió rectifica, manifestant que ab ses paraules no ha volgut molestar al ministre y que al parlar del bloc l'ha anomenat anticlerical y ja posat al ministre en dítim lloc creient que faria honor a son criteri radical.

Després passa a rectificar el discurs del ministre d'Instrucció pública, insistint en que'l rigor s'observa sols ab la dreta.

Se suscita un diàleg entre la presidencia y l'orador sobre si deu o no suspendre el debat.

El senyor Silió expressa que son ànim no es sostenir la proporció fins al fi, sinó fixar el criteri del Govern en aquest assumpte.

El senyor CANALEJAS objecta que encara que hi ha precedents d'haverse sospès el debat sobre una proporció incidental, la Mesa s'até al Reglament, y, respectant el desig de l'autor de la proporció, fa que continuï el debat.

Li diu que admet que encara que les escoles laiques existien abans les circumstàncies han variat, dones ara hi ha un atentat del carrer Major que condemna aquelles escoles.

El senyor Silió:—Això és fals.

El senyor JUNOY:—Santiago Salvador fou educat pels clericals.

El senyor Silió:—Lo que jo dic és que'l 31 de maig hi havia un Govern liberal.

El senyor LERROUX:—Però no diu que totes siguin de Barcelona.

El senyor Silió:—Es cert que la majoria estan a Barcelona.

Acaba oferint portar a la Cambra una llista detallada de les escoles laiques y del punt ont resideixen.

Se condol de l'equivocat concepte que se vol donar al laicisme.

Després d'algunes paraules del ministre d'Instrucció Pública, queda retratada la proporció.

S'entra en l'orde del dia.

Se posa a debat el protocol de la Conferència d'Algeires per a ratificació.

Molts diputats abandonen la Cambra. En el banc blau hi queda'l ministre de Estat.

El senyor ROMEO consum el primer torn en contra.

L'orador senyala algunes deficiències que's perceben en el Llibre Roig y al mateix temps nota l'inclusió d'altres documents que califica de deplorables perquè donen a conèixer els dubtes y vacil·lacions que'l Govern espanyol ha experimentat en aquesta qüestió del Marroc.

Manifesta que Espanya fou a la Conferència totalment enganyada y que si no experimentarem conseqüències tristes se deu a que'l duc d'Almodovar y en Pérez Caballero trobaren a Algeires l'apoi d'Austria y Alemanya.

Li contesta'l senyor ALCALA ZAMORA en nom de la Comissió.

Li diu que ab la Conferència d'Algeires ha acabat nostra política d'isolament; que no hem sigut enganyats, abans al contrari se'n regoneix nostra personalitat.

No desistim—diu—expansió colonial, però tenim el deure de defensar nostres drets existents al Marroc y les interessos que allí tenim arrelats.

Rectifica'l senyor ROMEO preguntant si existeix algun tractat secret a espalders del Parlament.

El senyor MATAIX consumeix el segon torn.

Analitza's treballs y les gestions diplomàtiques realitzades després de la guerra d'Àfrica per a deduir que de dia en dia s'ha anat mercant nostra importància en el Marroc.

Recorda que en Silvela digné en els períodes que França ens oferí son apoi diplomàtic en la qüestió del Marroc, apoi que si per la pau era molt, per la guerra era molt poc.

Li diu que l'acta ha sigut ratificada per gairebé tots els Parlaments estrangers, però a Espanya, com a França se'ls concedeixen extraordinàries facultats y un especial paper en la política del Marroc, y es necessari estudiar bé les responsabilitats que contraguem.

Creu que les facultats que s'atribueix a Espanya respecte al contraban seran un cau de qüestions y complicacions internacionals.

En altres països això pot ésser cosa bona, però nosaltres que hem arribat a preuencions de les coses pròpies no estem en condicions d'entendre aquelles.

Nosaltres tenim una província de Lleida que no té comunicacions més que ab França.

Jo—diu—no he pogut aconseguir que's porti a cap l'obertura d'una carretera.

Si això fem a casa, què es lo que farem al Marroc?

Ademés, no estem preparats ab un exèrcit regular per a poder imposar respecte y complir nostra missió.

Aquesta aventura del Marroc exigeix el manteniment en peu de guerra y en especials condicions d'ensenyansa y armament d'una divisió de 16.000 homes y en tot nostre exèrcit a penes si podem mantenirlos.

Necessitem artilleria de montanya y solament tenim uns canons vells y inservibles.

El posar en condicions a Gibraltar un sol batalló ens ha costat gran treball.

El senyor PARDO:—Així no està bé dirho aquí.

Altres diputats protesten també.

El senyor MATAIX:—Tot això deu dir-se; es patriòtic y seria culpable callar-ho en assumpte de tanta transcendència.

Tenim de sapiguer an onem.

(Bé, en els catalanistes y republicans.)

Acaba dient que lo que ha fet es un índex d'una sèrie d'interpel·lacions sobre assumptes de Guerra y Marina que anuncia'l Govern.

Li contesta'l general SUAREZ INCLAN.

Li diu que Espanya ha mantingut en la Conferència la plenitud dels seus drets y el reconeixement de ses facultats.

Senat

S'obre la sessió a les quatre menys deu minuts.

Presideix en Montero Rios.

En el banc blau, en Vega de Armijo, Weyler y Perez Caballero.

Se llegex l'acta de l'anterior y es aprovada.

Poca concurrència.

Se'n preguntes ni precs se passa a l'orde del dia.

S'apropa sense discussió'l dictamen de la comissió d'actes proposant l'admissió com a senador per la província de Badajoz al senyor Donoso.

Se posa a debat un vot del marqués de Ibarra, presentat al projecte de gastos de la presidencia del Consell de ministres, opostant a l'aument de 36.000 pessetes consignat en el respectiu dictamen.

El marqués de IBARRA apoi son vot particular.

El marqués de BARZANALLANA, de la comissió impugna'l vot particular de manera tan regositada y graciosa, que durant un bon rató la Cambra riu de bona gana.

Entre altres arguments exposa'l de que en el pressupost que's discuteix hi ha an-

tic dèficit que's precis empènyer a tota costa.

El senyor ALLENDESAZALAZ explica son vot en pro del particular dient que es precs anar ab enorgia contra tot genre d'auments, ja que les circumstàncies actuals hi obliguen.

Ateuix que's conservadors mantindran y votaran el vot particular.

Aquest se vota nominalment a petició de la Comissió y queda rebutjada per 83 vots contra 53.

S'aproveu tots els articles del dictamen que queda damunt la mesa per a votació definitiva.

Se reuneix la Cambra en seccions.

Se reanua la sessió a les 5'30.

Se posa a discussió'l dictamen de la Comissió de pressupostos sobre'l corresponent al ministeri d'Estat.

Combat la totalitat el comte de CASA VALENCIA.

Demana s'aumenti la quantitat assignada per gastos de nostres representants en l'extranger.

Li contesta'l senyor PALOMO, de la comissió.

Intervé'l PRESIDENT DEL CONSELL, fent algunes observacions sobre lo dit pel comte de Casa Valencia.

El senyor RUIZ DE VELASCO's plantja també de lo migrant del sòu dels diplomàtics, que's obliga a fer particulars despeses.

Li contesta'l senyor PALOMO, de la comissió, dient que comprèn aquestes raons y espera que en el vinent pressupost seran atesos.

Iguals manifestacions fa'l president del Consell.

El comte de PEÑA RAMIRO demana al ministre d'Estat que, a ésser possible, se ereli una legació a Atenes y que, donat la nombrosa colònia espanyola en Argentina, s'elveli la categoria de nostra representació en aquella República.

El senyor PALOMO diu que això ja s'ha fet.

Rectifica'l comte de PEÑA RAMIRO.

En votació ordinària s'apropa tot el pressupost d'Estat, quedant sobre la taula per a votació definitiva.

Se posa a discussió'l projecte de llei d'inclusió en el plan general de carreteres de dues de la província de Canaries.

El senyor ALLENDESAZALAZ reitora al ministre de Foment un prece que sobre aquest particular dirigí al senyor García Prieto quan era ministre.

El MINISTRE DE FOMENT, que parla per primera vegada en aquesta Cambra, ho fa ab gran acent, oferint comploure al senyor AllendeSalazar en son prece, y exposa'l desig de fomentar tota classe de obres públiques.

Rectifica'n amós.

S'apropa'l dictamen.

També s'apropa'l relatiu al projecte reorganisant els serveis del canal d'Isabell II.

Se dona compte del resultat de les seccions y després de senyalar orde del dia pera demà, s'aixeca la sessió a un quart de vuit.

DARRERA HORA

Informació de Madrid

15, de 1 a 3 matinalda

L'assemblea de propietaris

En l'Assamblea de propietaris se pronunciaren eloqüents discursos pels representants de Barcelona.

El senyor Bofarull digné que li plaia la Lliga de propietaris espanyols que pot venir a dissipar la nebulosa creada pel regionalisme.

Així's veurà que'l regionalisme no es contrari als interessos nacionals quan se tracta de que siguin protegits els interessos de tots.

Acaba afirmant que la reciprocitat en l'auxili augmenta els vincles nacionals.

La Comissió de Pressupostos

La Comissió general de Pressupostos ha examinat y aprovat el dictamen sobre el d'Instrucció pública.

En Rosales llegí una relació de les baixes fetes per el ministre per a obtenir una quantitat suficient per a augmentar 123 escoles, que tindran de proveir-se en mestres, ab 1.000 pessetes, per oposició.

En Canals y en Nogués observen que les baixes modifiquen essencialment el pressupost.

Els conservadors y republicans votaren en contra del dictamen.

En Malats ovacionat

Al Teatre de la Comedia ha donat un concert l'eminent pianista català Malats, éssent xardorosament aplaudit.

Les dones anticlericals

L'Unió de dones espanyoles en sa darrera junta de govern, va acordar lo següent:

Primer. Adherir-se públicament a tots els actes de protesta que celebri la Federació anticlerical y molt especialment als que a partir del dissabte celebraran els elements femenins de la mateixa;

Y segon. Pregar a totes les senyores afiliades a l'Unió que firmen el missatge que'l grup de senyores anticlericals del districte de l'Universitat dirigex al Parlament.

Marins disgustats

Entre's contramestres y condestables de l'Armada reina disgust per haver-se retirat una esmena al pressupost de Marina aumentantlos la consignació.

F. MAS SARDÀ Y FILLS

Rambla del Centre, 20.-Barcelona

Negociem cupons venentment primer janer 1897. Doble interior y Obligacions 2 p. 7, França y 4 p. 7, Alsac.

INFORMACIONS telegràfiques y telefòniques d'EL POBLE CATALA

Informació de Madrid

4'15 tarde

Una cosa a la llengua catalana

En la Comissió de pressupostos el senyor Nogués apoi l'esmena den Canals sobre establiment en el doctorat de Filologia y Lletres de la Catedra y Literatura Catalana.

En Villapadierna, diputat per Santa Coloma de Farnés, s'hi oposa alegant que això era donar carta de naturalesa a un dialecte.

El senyor Nogués li contesta que semblava impossible que un diputat per Catalunya menyspreés així la llengua de sos electors.

—Dones pensant així y defensant—replica en Villapadierna—he sortit diputat.

—Dones no ho serà vostè més, pensant així,—replica en Nogués.

L'incident s'ha comentat al fersé públic, recordant els diputats catalans que sempre'l senyor Villapadierna ha votat contra Catalunya, o s'ha abstingut de votar, com en les suspensions de garanties o en la llei de Jurisdiccions.

Protesta den Soler y March

Al verificarse abir en les seccions del Congrés l'elecció de la Comissió que ha de dictaminar sobre'l projecte de llei de constitució d'un cos de metges titolars, el senyor Soler y March, en la secció a que pertany, demanà explicacions al candidat designat pel Govern, senyor Doval.

Aquest no's trobava present y'l diputat català, que considera dit projecte eminentment centralisador y atentatori a les facultats que la llei municipal vigent concedeix als Municipis, anuncia a més resolta oposició al dictamen y que formularia vot particular.

La reunió per l'amnistia

En la reunió celebrada pels diputats catalans a casa den Salmeron, aquells rebutjaren la proposta d'aquest d'incloure en l'amnistia als oficials que prengueren part en els successos del 25 de novembre.

En Lerroux diu que si la proposta s'hagués adoptada ell no s'hi hauria associat (ni mai) doncs els que castigaren (!) als separatistes (!) tenen otorgada de fet la amnistia per l'opinió nacional...

Mort

Ha mort la senyora viuda den Silvela. L'enterró serà demà, dia 15.

Odon de Buen y la Solidaritat

L'odon de Buen, parlant al saló de conferències ab alguns diputats y periodistes sobre la política a Catalunya, ha fet una calorosa defensa de la Solidaritat catalana y de l'alta conveniència que significa para la causa republicana l'estat d'opinió format a Catalunya a partir del 25 de novembre de l'any passat.

"Consejo,"

Els ministres han celebrat "consejo," després de la sessió del Congrés, per a autorisar al senyor Navarro Reverter per a que adopti les mides que estimi oportunes per a evitar la depreciació dels bitx conforme demanen els diputats castellans.

El senyor Navarro Reverter explicà als ministres l'actitud dels conservadors en la Comissió de pressupostos, que s'oposen a dictaminar y per tant a que's discuteixin els projectes especials sobre sucres, sal, alcohols y cerilles sense que a aquestes precedeixi l'aprovació del projecte de supressió de consums.

Els conservadors passen, no obstant, perquè's discuteixi abans els projectes de cedules personals y petrolis.

Com fórmula de concòrdia'l senyor Navarro Reverter proposa que la Comissió dictami sobre les altres quatre projectes a condició de que si són convertits en llei el Govern no la posarà en vigor fins que sigués aprovat el projecte de consums.

El senyor Navarro Reverter ha conferenciat ab el senyor Azorárate per a demanar-li que presenti com urgent el projecte de consums.

Congrés

Sobre la sessió a dos quarts de tres, baix la presidencia del senyor Canalejas.

Un secretari llegeix l'acta de l'anterior y queda aprovada.

En el banc blau, els ministres d'Hisenda y Instrucció Pública.

Els senyors ESPADA y SILLÓ presen-

